

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	S_Metodologia badań psychologicznych_Wykład (Wykład), PG_00147450						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Psychologii -> Zakład Psychologii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Paweł Jurek				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		20.0		30.0	80
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze specyfika naukowej metody poznania rzeczywistości. Nauczenie studentów podstawowych metod empirycznej weryfikacji twierdzeń teoretycznych. Zapoznanie ze specyfika procesu badawczego w psychologii poprzez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: Jak planowane są badania?, Jak się je realizuje?, Jak raportuje się wyniki badań?, Jak wiedza empiryczna jest weryfikowana przez środowisko psychologów?						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_K06] Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	Przyjmuje odpowiedzialność za działania podejmowane w ramach planowania i przeprowadzania badań naukowych, szczególnie na takich etapach jak: rekrutacja osób do badania, przeprowadzanie badań, rzetelne zbieranie i analizowanie danych, rzetelne raportowanie wyników badań.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U03] Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie psychologii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	Potrafi prezentować wyniki badań naukowych, opracowywać raporty z badań, dyskutować na temat wyników badań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Ma wiedzę na temat naukowego podejścia w psychologii; zna źródła informacji i kryteria ich oceny; wie, gdzie szukać wiarygodnych danych opartych na wynikach badań naukowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K04] Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, odnacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań psychologicznych	Utożsamia się ze standardami poprawności metodologicznej w projektowaniu i przeprowadzaniu badań naukowych; dba o wysoką jakość działań badawczych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K05] Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań psychologicznych	Jest przekonany o konieczności planowania i prowadzenia badań naukowych zgodnie z zasadami etycznymi.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W01] Zna terminologię używaną w psychologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	Zna podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań psychologicznych takie jak: zmienna, hipoteza, operacjonalizacja, skale pomiarowe, eksperyment, analiza wariancji, analiza korelacji, rzetelność pomiaru, trafność badań.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Ma świadomość znaczenia znajomości zasad prowadzenia badań w psychologii; rozumie potrzebę ciągłego śledzenia nowinek w zakresie metod badawczych; rozumie potrzebę aktualizacji wiedzy naukowej w celu utrzymywania wysokiej jakości usług psychologicznych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W11] Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej; zna prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywanej działalności zawodowej	Zna zasady etyczne prowadzenia badań naukowych, potrafi je uzasadnić w kontekście działań badawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_U04] Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i języku obcym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając z dorobku zarówno psychologii, jak i innych dyscyplin naukowych	Potrafi w klarowny sposób wyjaśnić kluczowe zagadnienia metodologiczne dotyczące planowania i przeprowadzania badań naukowych z zakresu psychologii. Potrafi opisać przebieg badania oraz jego wyniki.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U06] Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań psychologicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody badania, metody statystyczne i narzędzia badawcze, konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej specjalizacji psychologii	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania naukowe z zakresu psychologii; potrafi sformułować problem badawczy, hipotezy badawcze, zoperacjonalizować zmienne, dobrać odpowiedni schemat postępowania badawczego, wykonać analizę statystyczną danych, opracować raport z badań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W04] Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej, metodologicznej i statystycznej psychologii (zna główne strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych, zna podstawowe metody analiz statystycznych do prowadzenia badań w psychologii)	Ma wiedzę na temat procesu postępowania badawczego w psychologii; potrafi omówić i wyjaśnić każdy z etapów tego procesu; zna podstawowe schematy badawcze i metody statystycznej analizy danych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K08] Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	Jest świadomy wagi postępowania zgodnie z zasadami etycznymi w planowaniu i prowadzeniu badań naukowych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	1. Psychologia jako nauka wprowadzenie do wnioskowania naukowego; proces postępowania badawczego w psychologii. 2. Trzy rodzaje doniesień badawczych i ocena ich trafności: doniesienie (twierdzenie) na temat frekwencji (frequency claim); doniesienie (twierdzenie) na temat związku między zmiennymi (association claim); doniesienie (twierdzenie) na temat przyczynowości (causal claim). 3. Cztery podstawowe schematy badawcze w psychologii: sondaż, badanie porównawcze, badanie korelacyjne, eksperyment. 4. Formułowanie hipotez badawczych; kryteria poprawności metodologicznej hipotez. 5. Zmienne i ich operacjonalizacja; manipulacja zmiennymi; skale pomiarowe. 6. Pomiar zmiennych: narzędzia i metody; wybrane zagadnienia tworzenia testów, kwestionariuszy i skal obserwacyjnych. 7. Właściwości badania eksperymentalnego w psychologii. 8. Właściwości badania porównawczego. 9. Właściwości badania korelacyjnego. 10. Procedura badania quasi-eksperymentalnego z powtarzaniem pomiarów. 11. Schemat badania ex post facto. 12. Podstawy statystycznej analizy danych: analiza wariancji, analiza kowariancji. 13. Efekty pośrednie: moderacja, mediacja. 14. Etyka badań psychologicznych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe) egzamin pisemny w formie testu	Próg zaliczeniowy 51.0%	Składowa oceny końcowej 100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Francuz, P., Mackiewicz, R. (2007). Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów. Lublin: Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. 2. Brzeziński, J. (2019). Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
	Uzupełniająca lista lektur	Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7. Wydawnictwo Liberi Libri. https://doi.org/10.47943/lib.9788363487560
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	formułowanie poprawnych pod względem metodologicznym hipotez; trafne dobieranie schematu badawczego do problemów badawczych; poprawne formułowanie doniesień badawczych; operacjonalizowanie zmiennych; wyjaśnianie specyfiki badań eksperymentalnych, porównawczych i korelacyjnych; planowanie i realizowanie badań zgodnie z zasadami etyki	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.